

KONTAKT

APRIL 2022

GEBED VOOR OEKRAÏNE

Gebed van vrede en gerechtigheid

Wij bidden vandaag voor het volk van Oekraïne.

Wij bidden voor vrede en het neerleggen van wapens.

Wij bidden voor allen die bang zijn voor de dag van morgen.

Dat Uw Geest van troost en sterkte hen nabij zal zijn.

Wij bidden voor hen die macht hebben over oorlog en vrede.

Dat wijsheid, onderscheidingsvermogen en medeleven hun beslissingen mogen leiden.

Bovenal bidden wij voor elk van Uw kostbare kinderen in gevaar en angst.

Dat u hen houvast geeft en bewaart.

Dat vragen wij U in de naam van Jezus, De Vrededorst.

Amen

Pastoor Penne

MEDITATIE

HOOP

De redactie belde me met de vraag of ik inspiratie had voor een meditatie. Dit verzoek kwam op de dag dat Rusland Oekraïne aanviel. Wat is je inspiratie op zo'n moment? Vele gedachten over een bedreigde toekomst hielden me bezig. We hadden dit al gevreesd en het was door Poetin 'netjes' uitgesteld tot na de Olympische spelen.

De tegenstellingen tussen oost en west waren al langere tijd scherp. Poetin claimde het recht om de toekomst van Oekraïne te mogen bepalen, terwijl het westen claimde dat dit het recht van Oekraïne zelf was. Een verschillend politiek standpunt met verschrikkelijke en onbeheersbare(?) gevolgen.

Alle betrokken landen zijn christelijke landen. Aan weerszijden staan kerken en wordt gebeden. We kennen dat uit eerdere oorlogen, zoals de Eerste en Tweede Wereldoorlog. En leiders leunen op de kerk (en andersom?) En nu ook weer: Poetin, die geloofsgenoten doodt, wordt gesteund door patriarch Kirill, de leider van de Russisch Orthodoxe Kerk. En in de kerken bidden we om vrede, in stilte, hardop of zingend. "Geef vrede Heer, geef vrede" en in het Russisch "Tebje Pajom", een lied dat ook onze cantorij zong.

Leiders claimen God aan hun kant. Dat gebeurt niet alleen door leiders, maar ook veel breder. En hoe menselijk is dat niet? Tussen godsdiensten onderling, maar ook binnen het christendom bestaan veel verschillende beelden over God en zijn bedoelingen met de wereld en de mens. En het eigen gelijk is bevochten, strijdend in woord en geschrift en soms met wapens. En wordt bid-dend beleden.

We leven momenteel in de 40-dagen tijd, de lijdenstijd. Christus' weg leidt naar Zijn sterven. Ook toen al was dit werkelijkheid. De

kerkelijke leiders zien Jezus als een bedreiging van hun opvattingen over Gods wil. Zij hebben die opvattingen overzichtelijk uitgewerkt in regels en verplichtingen.

Maar Jezus bevraagt hen op hun werkelijke bedoelingen. Hij vertelt over God die het hart aanziet. Daarmee tornt hij aan de macht van de kerkleiders, die vervolgens "vrome" woorden vinden om zijn dood te eisen. Heeft geweld gewonnen?

Nee, CHRISTUS LEEFT, dat mogen we vieren met Pasen. Gods weg met ons leidt verder dan de dood. En we maken dit voor ons, mensen, voelbaar door Pasen te vieren in het voorjaar, als overall nieuw leven zichtbaar is na de 'dode' winter.

Dat mag ons HOOP geven. En biddend om geloof, hoop en liefde mogen we onze weg gaan, zoekend naar Jezus' opdracht voor ons.

Ik wens u een gezegende en hoopvolle Pasen.

Jan van Wijk

Vanuit de 'pastorie'

De lente is begonnen, we kijken uit naar Pasen. Er is genoeg aan de hand in de wereld. Het lijden, de verwoesting, en aanstaande voedselonzekeerheid, met name voor arme landen, dringen zich aan ons op. Het vraagt

om geloof om hoop te kunnen voelen, en liefde te kunnen zien die sterker is dan al het lijden. Pasen kun je niet vieren zonder het lijden van de wereld te voelen. Geen Pasen zonder Goede Vrijdag. Geen God die nieuw leven geeft zonder dezelfde God die mee lijdt. We vieren Pasen te midden van het oorlogsgeweld in Europa, en de steeds voelbaardere consequenties van het conflict daar. Pasen helpt ons hoop te houden en door alle ellende heen te kijken naar Gods toekomst, die komt!

Wat vraagt die situatie in Oekraïne nu van ons? Wat is de rol van ons als kerk en als gelovigen in het helpen om de gevolgen te verlichten? Op initiatief van de Raad van Kerken, onder mijn voorzitterschap, zijn we met een breed beraad van kerken in onze kerk samengekomen om over die vragen na te denken. Ondanks dat we nog niet goed weten wat er precies op ons afkomt, kunnen we wel kijken wat we al weten en kunnen doen, en met elkaar coördineren hoe we gaan reageren als er vragen komen. We zijn samengekomen met de protestantse en katholieke kerken van de kernen Waalwijk, Sprang-Capelle, Waspik, 's Gravenmoer en Loon op Zand/Kaatsheuvel. Daar zijn drie burgerlijke gemeenten bij betrokken, Waalwijk, Loon op Zand en Dongen, waarvan ik de burgemeesters heb gesproken. Allemaal hebben ze hun contactpersonen voor opvang van en hulp aan vluchtelingen. Die contactpersonen kennen de vertegenwoordigers van de verschillende kerken. We waren met ruim 30 mensen bij elkaar van alle PKN gemeenten en RK parochies. Onze gemeente was ruim vertegenwoordigd. Ook de Christelijk Gereformeerde Kerk van 's Gravenmoer was aangesloten.

We hebben met elkaar gekeken welke gelegenheid we moeten en kunnen geven aan mensen, ook buiten de kerk, om hun zorgen te uiten en samen te bidden. In verschillende kernen wordt nage-

dacht over gebedsdiensten of vredesvieringen. Iedere kern zorgt daar zelf voor; de Raad van Kerken zal dat verspreiden.

Ook hebben we gekeken wat we kunnen doen voor de opvang van vluchtelingen. Dat loopt via de burgerlijke gemeenten. Iedere kerk en ieder kerklid kan zelf zich melden bij de burgerlijke gemeente als er woonruimte beschikbaar is. Dat is voor de gemeente Waalwijk oekrainecrisis@waalwijk.nl Hierin hoeven wij dus als breed beraad niet in te coördineren.

Voor hulp aan vluchtelingen heeft Vluchtelingenwerk de regie. Via de regionale diaconieën worden vacatures verspreid van die vrijwilligers die nodig zijn. In onze zondagsbrief heeft onze diaconie al een dergelijke vacature gedeeld. Aanmelding gaat rechtstreeks aan de diaconie.

Ook hebben we stilgestaan bij de gevolgen voor Nederlanders van de alsmaar stijgende prijzen van brandstof en voedsel. Bij het Samenwerkingsoverleg Armoede en zorg Waalwijk, waarin onze diaconieën participeren, hebben we de vraag neergelegd welke nieuwe armoede hierdoor ontstaat. Gedacht wordt aan huishoudens die tot nu toe net rondkwamen en ook boven de normen van Voedselbank en dergelijke vallen, maar die nu in de knel komen door de kosten van woon-werkverkeer, voedsel, gas en elektriciteit enzovoort.

Tenslotte hebben we vastgesteld dat Oekraïners van harte welkom zijn in onze kerken om mee te vieren, maar dat we ook snappen dat taal en hun specifieke orthodoxe achtergrond en liturgische gewoonten een drempel kunnen zijn. Zeker wanneer de groep christelijke Oekraïners groot wordt, zijn verschillende gemeenten en parochies bereid hun gebouw ter beschikking te stellen voor eigen vieringen, indien gewenst en mogelijk.

Ik ben blij dat we zo snel en met zoveel kerkelijk vertegenwoordigers samen konden komen en met elkaar konden afstemmen. Hier houdt mijn rol ook op voorlopig. We kunnen in elke gemeente en parochie nu aan de slag. En ik kan verder met ons toekomsttraject.

Op de gemeenteavond van 5 april zullen we stilstaan bij dat toekomsttraject, het tijdspad en de reden waarom we dat ook alweer deden. U hoort daar spoedig meer over.

Ik hoop en bid dat ik daarin een zinnige en inspirerende rol kan hebben, binnen het aantal uren dat ik nu kan werken. Op dit moment ben ik werkzaam voor de helft van mijn uren; dat zijn er

dus 9 per week. Allengs wordt dat meer, dat hoop ik van harte. Ik heb extra begeleiding ingeschakeld om deze terugkeer goed en in het goede tempo te laten verlopen.

Ik vind het zelf nog wel eens traag gaan, en mezelf traag. Wie weet leer ik het nog eens: geduld...

Ik ben blij in de Witte Donderdagviering en op Paasmorgen voor te mogen gaan in onze gemeente. Dankbaar ben ik voor de gemeenteleden die volgens traditie in deze gemeente de Goede Vrijdag en de Paaswake voor hun rekening nemen. Het is mooi om te zien dat de cantorij weer enthousiast aan het oefenen is. God gaat met ons mee, deze dagen en de Stille Week door, op weg naar Pasen. Het feest van Hoop. Ik wens u een gezegende Paastijd toe.

ds. Otto Grevink

**MATTEÛS
PASSIE**

*Nederlandstalige Passie
met moderne muziek
uitgevoerd door koor en combo
Laudate Dominum o.l.v. Otto Grevink*

Benefietconcerten voor Oekraïne

vrijdag 8 april 20:00 uur en zaterdag 9 april 16:00 uur
Ambrosiuskerk Waalwijk
Toegang vrij - www.koorlaudatedominum.nl

Kort verslag van de kerkenraadsvergadering van 21 februari 2022

Opening door de voorzitter Brenda Kerkdijk. Zij leest een gedicht uit het blad 'Protestant' getiteld 'Alles komt goed' het thema voor de Veertigdagentijd. Hierna legt zij aan de vergadering voor de vraag: Wat is de betekenis van het Censura Morem dat aan het einde van de vergadering wordt uitgesproken? Letterlijk betekenen de woorden: Kun je gezamenlijk door één deur gaan, even een moment stilstaan bij de gedachte of je op de goede weg bent. Dit geldt ook voor de gemeente; voor de mooie dingen mogen we dankbaar zijn en dat we ook als gemeente van Jezus Christus op de goede weg zijn en het Heilig Avondmaal mogen vieren.

De kerkdiensten van de afgelopen periode worden goed gewaardeerd. Dank aan ds. De Graaf uit Waalwijk voor de invalbeurten tijdens corona. Ds. Van den Hout en Francijn van Eersel hebben de Eeuwigheidszondag op een zeer persoonlijk manier ingevuld. Het beamerteam heeft de digitale uitzendingen van de diensten prima verzorgd. Op 6 maart zal Lieva Lagrouw worden gedoopt, tevens is dan de start van de Veertigdagentijd.

Diensten voor de toekomst:

Allereerst terug naar normaal na corona. Het collecteren blijft voorlopig nog via de schaal en digitaal.

Het koffiedrinken na de kerkdienst wordt weer opgestart.

Voor de toekomst moet een profielschets worden gemaakt en een beroepingscommissie worden samengesteld om het zoeken naar een predikant op te starten.

De gemeenteavond zal plaatsvinden op 5 april om 20.00 uur.

Na het officiële en financiële gedeelte is er gelegenheid voor een samenzijn met een hapje en een drankje.

De pastorie komt leeg. Via Kontakt kan medegedeeld worden dat de mogelijkheid bestaat voor het huren van de woning.

Sluiting met een gedicht uit het liedboek door Willie Verhoef.

Matty Zoutewelle

Hoe ziet de kerkelijke kaart in Oekraïne eruit?

Geloof speelt al eeuwenlang een grote rol in Oekraïne. Ongeveer zeventig procent van de bevolking noemt zichzelf christelijk, daarnaast is er een brede schakering van andere religies in het land. Een kijkje op de kerkelijke kaart in deze verdrietige dagen van oorlog en strijd.

Orthodoxe traditie

Naast een christelijke meerderheid in Oekraïne is er een joodse gemeenschap, neemt de islam een plek in en is er ook een zeer kleine vertegenwoordiging van het hindoeïsme, het boeddhisme en andere religies. Het christendom kent er een brede schakering van kerken. De orthodoxe traditie neemt verreweg de grootste plaats in.

Oekraïne kent verschillende kerkgemeenschappen. Er zijn meerdere protestantse en evangelische kerkgemeenschappen, diverse kerken die met de Rooms-Katholieke Kerk verbonden zijn - waarvan de Grieks-Katholieke Kerk de grootste is - en er zijn verschillende Oekraïens-Orthodoxe Kerken. Lange tijd was de Oekraïens-Orthodoxe Kerk (Moskou-Patriarchaat) de grootste kerk van Oekraïne.

Wereldwijde familie

In het afgelopen decennium heeft een groot deel van de Oekraïens-Orthodoxe Kerk zich - mede als gevolg van de steeds verder toenemende spanningen met Rusland - afgescheiden van dit Mos-

kou-Patriarchaat en is de Oekraïens-Orthodoxe Kerk Kiev-Patriarchaat ontstaan. Sinds 2018 is deze laatste kerk binnen de wereldwijde familie van orthodoxe kerken ook erkend door het oecumenisch-patriarchaat van Constantinopel. Die kerkgangers en kerkleiders die tot de Oekraïens-Orthodoxe Kerk Moskou-Patriarchaat behoren hebben vaak het gevoel dat ze in een spaagaat zitten, en tegelijkertijd dat ze een kans hebben om aan verzoening en vrede bij te dragen. De patriarch van deze kerk, Onufry, spreekt zich onomwonden uit voor de territoriale integriteit en de soevereiniteit van de staat Oekraïne. Tegelijkertijd wordt het lijntje met de zusterkerk in Moskou niet doorgesneden. Voor de Russisch-Orthodoxe Kerk is de hoofdstad Kiev een ongeoorlooflijk belangrijke plek. Eeuwenlang was daar het patriarchaat gevestigd. Hoewel dat patriarchaat inmiddels verplaatst is naar Moskou, is in de beleving van veel Russische gelovigen de band met Kiev nog altijd sterk.

Band van de Protestantse Kerk in Nederland met Oekraïne

De Protestantse Kerk in Nederland heeft langs heel verschillende lijnen contact met de kerken in Oekraïne. Kerk in Actie heeft diverse samenwerkingspartners in Oekraïne. Via partnerorganisatie Lviv Education Foundation (LEF), jongerenorganisatie van de Grieks-Katholieke Kerk), versterken we al jaren lokale kerken in het ontwikkelen van sociale initiatieven ten bate van lokale gemeenschappen. Tijdens de eerste week van de oorlog bleek LEF al direct een belangrijk kanaal om informatie te krijgen en om noodhulp te kunnen bieden.

Meeleven met Oekraïne

Via de gemeenschap van protestantse kerken in Europa is in de afgelopen weken intensief contact geweest om te kijken op welke wijze er meegeleefd kon worden in de oplopende spanningen in Europa. Aanvankelijk betekende dat dat er videogesprekken gehouden werden. Inmiddels is het meeleven in pastorale zin aangevuld met substantiële concrete hulp: noodhulp in Oekraïne en hulp aan vluchtelingen onderweg, zowel binnen Oekraïne als in de omringende landen.

Voor alle noodhulp die nu nodig is, werkt Kerk in Actie samen met het wereldwijde kerkelijke netwerk van ACT Alliance (Action by Churches Together) en met partner Lviv Education Foundation (LEF), die meer dan honderd kerken in Oekraïne ondersteunt.

Toon van verbondenheid

In de Wereldraad van Kerken komen de verschillende kerken, ook uit Rusland, samen. Daar wordt de toon gezocht van luisteren naar elkaar in dagen van oorlog. Het is helder dat de Wereldraad van Kerken het geweld van het Poetin-regime veroordeelt en de patriarch vraagt om zijn invloed te gebruiken om deze oorlog te stoppen. Daarnaast wordt gezocht naar mogelijkheden tot gesprek, om een toon van verbondenheid te vinden. Daar hoort het gebed bij dat de vijandschap niet uitvergroot wordt en dat de gemeenschappelijke grond van vrede en recht hervonden wordt.

Samen bidden voor Oekraïne

God van liefde en trouw,

*Wij bidden U voor de inwoners van Oekraïne,
iedereen die getroffen is door het vreselijke geweld.*

*In verbijstering zien we de afschuwelijke beelden,
Heer, ontferm U over dit land en haar inwoners.*

*Laat geweld en wapengekletter stoppen,
de wapens zwijgen.*

*Wij bidden U voor de Oekraïense gemeenschap in ons land,
zij hebben grote zorgen om familieleden en geliefden.*

*Heer, wees hen nabij nu alles zo onzeker is,
geef hen moed om vol te houden.*

*Heer, geef dat vijandsbeelden niet onnodig uitvergroot worden,
maak dat Uw visioen van verzoening en vrede ons hoe dan ook
blijft dragen.*

*Geef dat die stemmen die weg willen blijven bij angst en strijd
gehoord worden,
geef wijsheid aan alle betrokken leiders.*

*Dat wapens geen recht van spreken krijgen, dat vrede gezocht en
gevonden wordt.*

*Toon ons de weg van omzien naar elkaar, van mildheid, vertrou-
wen en zachtheid.*

*Heer, ontferm U over deze wereld, waarin de onderlinge liefde
vaak zo ver te zoeken is,*

geef ons uitzicht op Uw hoopvolle toekomst.

In Jezus' naam,

Amen

(Bron: website PKN)

De morgen gloort

Tientallen tanks door lege straten -
weer vallen bommen en granaten,
gaan massa's mensen elkaar haten,
worden onschuldigen vermoord.

Weer zijn er die vertwijfeld zuchten
en doodsbenauwd, wanhopig vluchten
om angstaanjagende geruchten:
straks zwijgt monddood het vrije woord!

Weer zijn er kinderen die huilen,
vrouwen die nergens kunnen schuilen
en mannen: dood, in diepe kuilen...
En God? Is er een God die hoort?

Waar is die liefdevolle koning
die voor zijn volk een eigen woning,
een land heeft vol van melk en honing
en vrede: eeuwig, ongestoord?

Ik kan het haast niet meer geloven:
een Heer, almachtig zelfs, hierboven?
Toch kan geen vijand mij beroven
van dit geloof: de Morgen gloort!

André F. Troost

DE JARIGE 75+ IN APRIL

6 april	Mevr. A. Brouwers-Vissers,
10 april	Mevr. P.J.J. Crezee-Kolff,
27 april	Dhr. W. Knoop,
29 april	Mevr. J.G. Veenstra-Glazema,

Namens de gemeente: Hartelijk Gefeliciteerd en wij wensen u een gezegend nieuw levensjaar toe!

De bloemen van de afgelopen periode zijn gegaan naar: mevr. Bisschop-Teeuwissen, mevr. Boersma, Armando en Lotte Lagrouw, fam. van der Spek-de Haan, dhr. Kraal

MUTATIES

Gedoopt:

Lieva Debora Wilhelmina Lagrouw, 6 maart

Geboren:

Op woensdag 16 maart is geboren Julie Elisabeth Keip, dochter van Jennifer en Mark Keip-Vervoorn, en kleindochter van Ellis en Dirk Vervoorn. Wij feliciteren hen van harte met de geboorte van dit meisje en wensen haar Gods zegen toe voor een gelukkige en gezonde toekomst.

WITTE DONDERDAG

14 april 19.30 uur

GOEDE VRIJDAG

15 april 19.30 uur

STILLE ZATERDAG

16 april 21.00 uur

PAASMORGEN

17 april 10.00 uur

PROJECT VEERTIGDAGENTIJD

Ben je klaar voor het feest?

In de Veertigdagentijd lezen we verhalen uit het evangelie van Johannes. Het is bijna feest in Jeruzalem: Pesach, het feest van de eerste oogst en van de bevrijding uit Egypte. Uit de wijde omtrek komen mensen naar Jeruzalem om het feest te vieren. Maar wat voor feest wordt het voor Jezus en zijn leerlingen? Kunnen zij eigenlijk wel feest vieren? In de verhalen horen we hoe het donker wordt in de stad, en hoe God op Paasmorgen een nieuw begin maakt. Het graf is leeg, Jezus is opgestaan uit de dood! Dat vieren we steeds opnieuw als het Pasen is.

Het thema van deze Veertigdagentijd is: Ben je klaar voor het feest? Met de kinderen gaan we op weg naar het feest van Pasen. Maar het is niet alleen een vrolijke optocht: we komen ook verhalen tegen die op het eerste gezicht helemaal niet zo vrolijk zijn. Bijvoorbeeld als Jezus vertelt over zijn lijden en sterven, of als we horen over de lijdende Helper van God. Toch brengen ook die verhalen ons verder op de weg naar het feest.

Zondag 3 april 2022 - Spreuken 1 : 20-33

Wat is wijs?

Deze zondag lezen we een bijzonder verhaal uit het boek Spreuken. Het gaat over de Wijsheid, die in de straten en op de pleinen haar stem laat horen. 'Luister toch naar mij!' roept ze. Maar de mensen luisteren niet, waardoor ze zelf ongelukkig worden. Wie naar de Wijsheid luistert, hoeft niet bang te zijn voor het kwaad.

Zondag 10 april 2022 - Johannes 12 : 12-19

Dat kan harder! Palmpasen. Als Jezus naar Jeruzalem gaat, komen de mensen hem met palmtakken tegemoet. Ze roepen: 'Hosanna! Gezegend hij die komt in de naam van de Heer, de koning van Israël.' Jezus gaat op een ezel zitten. De Farizeeën zien dat ze niks bereikt hebben. 'De hele wereld

loopt achter hem aan', zeggen ze tegen elkaar.

Zondag 17 april 2022 - Johannes 20 : 1-18

Droog je tranen

Nadat Jezus gestorven is, gaat Maria van Magdala naar het graf. Ze ziet dat de steen voor het graf is weggehaald en dat het graf leeg is. Jezus leeft!

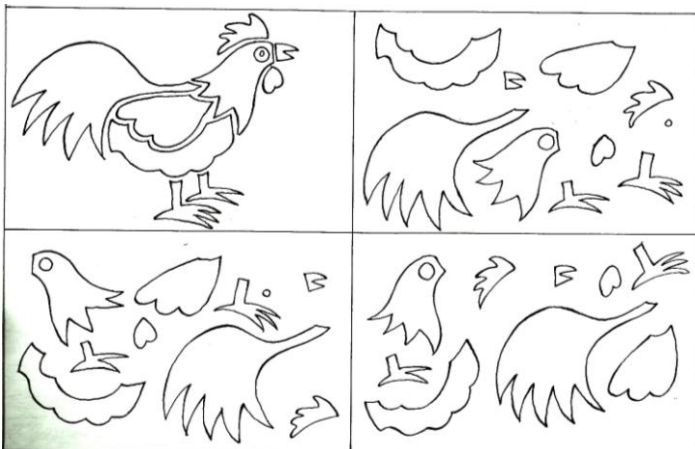
voor de kleintjes

Toen Jezus eerder die avond met zijn apostelen in het huis in Jeruzalem was, had hij tegen ze gezegd: 'Jullie zullen me vanavond allemaal in de steek laten.' Petrus zei toen: 'Ik niet! Ik zal je nooit verlaten. Zelfs niet als alle anderen je wel verlaten.' Maar Jezus antwoordde: 'Voordat een haan kraait, zul je drie keer zeggen dat je mij niet kent.'

Toen de soldaten Jezus meenamen naar het huis van Kajafas, waren de meeste apostelen al gevlucht. Maar twee apostelen liepen mee met de menigte om Jezus te volgen. Een van hen was Petrus. Hij ging naar de binnenplaats van het huis van Kajafas en ging daar bij een vuur zitten om zich op te warmen. In het licht van het vuur zag een dienstmeisje zijn gezicht en zei: 'Ik ken jou! Jij was bij Jezus!' Petrus zei: 'Echt niet! Ik weet niet waar je het over hebt!' En hij liep naar de poort. Maar toen zag een ander dienstmeisje hem en zei tegen de mensen die daar stonden: 'Deze man was bij Jezus!' Petrus zei: 'Ik ken Jezus niet eens!' Een man zei: 'Jawel. Jij bent een van zijn volgelingen! Ik hoor aan je accent dat je uit Galilea komt, net als Jezus.' Maar Petrus zweerde: 'Ik ken hem niet!'

Op dat moment kraaide er een haan. Petrus zag dat Jezus zich omdraaide en hem aankeek. Toen herinnerde hij zich wat Jezus had gezegd. Hij rende naar buiten en begon vreselijk te huilen.

Legpuzzel haan: In welke tekening staan alle stukjes om de haan te maken?

voor de jongeren

GEBONDEN AAN DE WET

'Ja ja,' denkt Pilatus, 'jullie kunnen wel van alles willen, maar we moeten wel binnen de grenzen van de wet blijven.' Hij kijkt naar de mensen die bij hem gekomen zijn: hoge volksvertegenwoordigers en religieuze leiders. Vervolgens kijkt hij naar de geboeide man in hun midden. Jezus heet hij. Hij zou zich uitgeroepen hebben tot koning. En hij zou de mensen opgejut hebben om geen belasting te betalen aan de keizer in Rome. Ze hebben het hem vol emotie verteld. En ze verwachten een vonnis. Een doodvonnis. Hij, Pilatus, de wettelijke vertegenwoordiger van de keizer en hoogste rechter hier, moet spreken. Iemand die zich tot koning uitroept, wacht een zware straf!

Maar in de Romeinse wet gaat het om feiten, niet om emoties. Je mag alleen iemand veroordelen als deze ook echt schuldig is. En daarvan is Pilatus niet overtuigd. Hij heeft Jezus ondervraagd en kon geen schuld ontdekken.

Dat pikt het groepje mensen niet. 'Hij is een oproerkraaier!' schreeuwen ze. 'In het hele land hitst hij de mensen op!'

Dan stuurt Pilatus hem naar koning Herodes die toevallig in Jeruzalem is. Maar dat lost niets op. Herodes hoopt nog even dat Jezus een wonder zal doen en als dat uitblijft, stuurt hij hem gewoon weer terug. Maar Pilatus weet nog steeds niet wat hij met Jezus aan moet. Er zijn nu eenmaal grenzen. Er is niet voor niets een wet. Je mag niet zomaar iemand veroordelen, ook al wens je hem dood.

'Ik heb niets gevonden waaraan deze man schuldig is, en Herodes ook niet,' houdt Pilatus vol. Om hun tegemoet te komen, zal hij Jezus laten geselen. Daarna komt hij vrij.

Maar volkswuede kent geen grenzen. Als de emoties hoog oplopen, spelen mensen het liefst voor eigen rechter. Dat zal Pilatus ontdekken. Net als veel mensen na hem.

(uit De Nieuwe Oase naar Lucas 23:1-16)

ZONDAG 6 MAART 2022 DOOPDIENST LIEVA

Het is een zonnige zondag zowel letterlijk als figuurlijk want iedereen is welkom om 'gewoon' naar de kerk te komen. We mogen met of zonder afstand bij elkaar zitten en kunnen zonder mondkapje alle gezichten weer goed zien. Tevens is het de start van de Veertigdagentijd, maar de dienst staat vooral in teken van het dopen van Lieva Debora Wilhelmina Lagrouw, dochter van Lotte en Armando. Dat is gelijk al te merken aan de vele gasten en kinderen in de kerk. De kindernevendienst start met het project 'Ben je klaar voor het feest?'

wat wel een heel toepasselijke tekst is bij deze zondag. Petra Visser heeft opnieuw een leuke dialoog met Bennie (ik voel een klik tussen die twee). Uit een grote envelop komen vlaggetjes met daarop een afbeelding van een feest, met de voetenzalving van Jezus door Maria en ook een doopvlag met Lieva erop! Na de schriftlezing volgt de preek door ds. Otto over 'Aan het eind een nieuw begin'. Ook vertelt hij dat Lieva na de doop gezalfd zal worden en

waarom dat gebeurt (zalving is smeerolie voor de geest). De dominee eindigt de preek met de woorden: "Een nieuw begin. Wij maken het niet, we krijgen het. Het gaat verder dan wij kunnen kijken en we mogen mee waaien op de Geest. Mooie dingen zeggen, goede dingen doen. Dat het leven mag blijven stromen in wie we zijn en wat we doen, omdat God heeft gezegd dat ons leven niet ophoudt."

Vervolgens de inleiding op de doop en het binnenbrengen van Lieva en de beantwoording van de vraag aan de doopouders. Daarna licht Armando toe waarom zij Lieva willen laten dopen. Nichtje Lelie Sophie vult het doopvont met water, waarna de doop en de zalving volgen. Kees Rijksen overhandigt aan hen de doopkaars. Brenda biedt de doopkaart aan met de toezegging dat de kinderbijbel nog zal volgen. Mirjam feliciteert de doopouders na-

mens de kindernevendienst en laat de kinderen een slinger overhandigen die zij voor hen gemaakt hebben.

Het was een hartverwarmende dienst waarbij ik met heel veel plezier naar de kersverse vader gekeken heb die bijna in trance raakte toen hij eindelijk zijn dochter vast mocht houden. Ook namens de gemeente nogmaals hartelijke felicitaties en we hopen het opgroeien van nabij mee te mogen maken.

Joke Jansen

Beste mensen,

Helaas kunnen we vanuit de Jeugdraad geen orchideeën meer verkopen. De kwekerij van mijn oom is verkocht en ze zijn daarmee ook overgegaan naar het kweken van groene kamerplanten. We vinden dit heel jammer en gaan voor volgend seizoen kijken wat we voor acties kunnen doen om toch weer wat geld te 'verdienen' voor de activiteiten van de jeugd.

Bedankt voor de steun die we bij de verkoop van de orchideeën altijd hebben gehad!

Als u of jullie nog leuke ideeën heeft/ hebben om onze kas te spekken dan horen we dat graag.

Groeten,
Namens de Jeugdraad
Brenda Kerkdijk

Voor in de agenda!

Ook de jeugdkerk gaat weer door!

Het afgelopen kerkjaar hadden wij een aantal data gepland om met zijn allen Jeugdkerk te vieren. Helaas heeft corona met bijbehorende strenge maatregelen ervoor gezorgd dat wij meerdere bijeenkomsten niet door konden laten gaan. Erg jammer uiteraard, omdat wij elkaar de afgelopen twee jaar sowieso niet heel veel hebben kunnen zien. We zijn in twee jaar tijd maar één keer samen gekomen, maar de mooie opkomst + gezelligheid van die ene keer motiveert ons om snel weer samen te komen bij de Jeugdkerk. Er staan voor de zomer nog twee bijeenkomsten op de planning:

24 april

12 juni

Omcirkel deze data alvast in je agenda, we gaan er weer iets moois van maken! Verder hebben we het idee om het seizoen leuk af te gaan sluiten door samen iets te gaan doen. We zullen dit op 24 april met elkaar gaan bespreken. Zien we je dan?

Groetjes Erwin, Elseline, Lotte & Armando

Lieve lezers,

Helpt u ook mee onze 'vakantie' mogelijk te maken? Het gaat over het Nieuw-Hyde park, voorheen het Rooseveltthuis, waar mensen met zorgbehoeften op vakantie kunnen. Zo een week kost voor de deelnemers € 470,- maar er komen nog heel veel kosten bij. Deze keer ga ik om gezondheidsredenen niet mee. Het is dit jaar van 23 tot 30 april. Er is geen verkoopdag voor belangstellenden, dus loopt men veel geld mis. Daar is iets opgevonden. Men wil nu een bijzondere 'garageverkoop' organiseren met roomboter, kaas, eieren, bloemen, aardbeien en heel veel cadeautjes. Leuk hè. Het adres is Villa Dotterbloem 12 Waalwijk bij Piet Saakes. Als u er iets over wil weten bel mij dan 06-26854567. Het is op vrijdag 22 en zaterdag 23 april van 10.00 tot 16.00 uur. Kom eens kijken.

Riek Verduijn

27 februari 2022

Ik -Tolleke- zit regelmatig in kerk 'De Brug'. Ja, en deze keer is het echt waar: ik zat weer eens in de kerk. En dat voelde best bijzonder. Zondag 27 februari 2022, een datum om voorlopig niet te vergeten. Want we mochten weer naar de kerk, maar dat niet alleen. We mochten ook weer zingen. Dat was even geleden dat iedereen weer mocht zingen. Tolleke wil niets tekort doen aan de voorzangers, wat deden die hun best! Maar dat is toch weer anders als je zelf al die liederen mee mag zingen. En dat was ook goed te horen, ook al waren het op die zondag niet allemaal van die

meezingers. Ja, dat weten we allemaal: sommige liederen uit ons Liedboek zijn echte 'smartlappen'. Maar dat maakte deze zondag niet zoveel uit, het ging om het zingen. Wat deed iedereen dat uit volle borst. Als Tolleke predikant van dienst geweest was, had hij daar vol op ingezet. Misschien was er wel niet gepreikt, maar alleen gezongen die hele dienst lang.

Tolleke vond dat er wel een opmerkelijk Bijbelgedeelte gelezen werd. Paulus schrijft in zijn brief aan Korinthe over het lichaam en verschillende onderdelen. Tolleke is in die kerkdienst aan het fantaseren geslagen. Allerlei delen van het lichaam komen langs om maar aan te duiden dat het lichaam één geheel is. Zo wordt het oog, de voet en de hand aangehaald. Maar Tolleke miste in zijn fantasie toch een belangrijk onderdeel: de stem of de mond. Het is wel te merken dat Paulus geen corona meegemaakt heeft. Geen bijeenkomsten bijgewoond heeft waar niet gezongen mocht worden. Als hij in deze tijd geleefd had, zou hij dat onderdeel vast en zeker ook genoemd hebben. Een lichaam met mond en stem is om te zingen. En dat hadden we al lange tijd gemist. Tolleke kwam met zijn aandacht weer bij de preek toen ds. De Ruiters aan ons en aan zichzelf de vraag stelde: wat is het mooiste wat er is? Hij beantwoordde zelf die vraag, wij kregen geen kans. Bij Tolleke lag het antwoord op het puntje van zijn tong: lekker samen zingen in de kerk!

Tot een zondag,
Tolleke Bijbelvast

In gesprek met.... Ad en Anja

Op een regenachtige donderdagmiddag ga ik op bezoek bij Ad en Anja in Sprang-Capelle. Het is voor mij een eerste kennismaking, maar de ontvangst is direct hartelijk en ik voel me al gauw op mijn gemak. Ze horen al een tijdje bij onze gemeente, maar door corona en daardoor de spaarzame kerkbezoeken waren ze voor mij nog onbekenden.

Van oorsprong komen zij uit Zeeland waar ze elkaar op de catechisatie in Middelburg hebben leren kennen. Door het werk van Ad hebben ze op verschillende plekken in Nederland gewoond. De laatste, lange periode was in Oosterhout en na zijn pensionering zijn ze uiteindelijk in Sprang-Capelle beland. Ze zijn zich gaan oriënteren bij welke kerk zij zich wilden gaan aansluiten en hebben voor ons gekozen. Zowel Dieter als Henk Hoogendoorn, Willie Verhoef en Martha Dank zijn toentertijd wel op bezoek geweest, maar door het vermaledijde coronavirus was de kerkgang beperkt of slechts digitaal en is het niet makkelijk om op die manier contacten te leggen en te krijgen. Toch hebben Ad en Anja zich al bij het koffieteam aangesloten en een keer daadwerkelijk koffie kunnen verzorgen. Verder hebben ze zich ook aangemeld bij de cantorij en heeft Anja alle dagen geholpen met kerststukjes maken voor de kerstmarkt. Fijn om te merken dat ze zich toch al een beetje thuis zijn gaan voelen bij onze gemeente en er actief in willen zijn.

Ad en Anja hebben drie kinderen, een dochter en twee zonen en kleinkinderen. Ze wonen in respectievelijk Breda, Kaatsheuvel en Tilburg dus zal er best regelmatig een beroep op hen worden gedaan voor een helpend handje of als oppas. De vader van Anja woont nog in Zeeland en wordt ook regelmatig bezocht. Door de afstand ben je daar natuurlijk niet zo maar even.

Als u bij het eerstvolgende optreden van de cantorij twee voor u nieuwe gezichten ziet dan weet u nu dat dit Ad en Anja zijn en zou ik u willen aanraden om een praatje met ze te maken. Daar krijgt u vast geen spijt van. Ze gaven aan blij te zijn met de warme ontvangst in de gemeente en het meeleven door middel van kaartjes, mailtjes en telefoontjes toen met de kerstdagen hun oudste kleinkind van 5 jaar een zware longoperatie moest ondergaan. Fijn dat het wonen en te kerk gaan goed bevalt en ik hoop dat het alleen nog maar beter gaat worden. Van harte welkom bij ons!

Joke Jansen

VACATURE

Alvast bedankt!
Rosalie Lagrouw

Melanie Sterrenburg heeft aangegeven te gaan stoppen met oppassen bij de oppasdienst. Heel erg bedankt voor al die tijd Melanie! Dat betekent dat er een plekje vrijkomt. Dus ken je iemand of ben je zelf bereid om af en toe een keer oppasdienst te draaien, geef het even door.

ZINGEN BIJ HET HARMONIUM IN ELZENHOVEN

Op **donderdag 7, 21 april en 5 mei van 11.00** uur tot ongeveer 11.30 uur kunt u mee komen zingen bij het harmonium in Elzenhoven.
Van harte welkom!
Henk Hoogendoorn

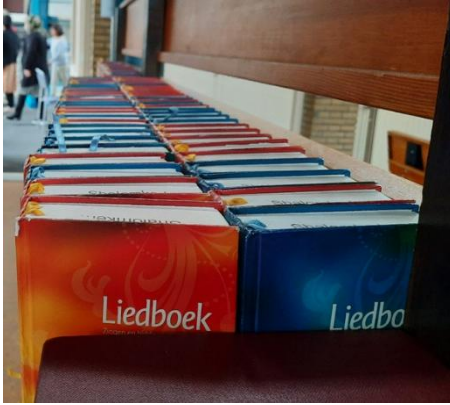
INLOOPOCHTEND

Op **woensdag 6 april** bent u weer van harte welkom op onze maandelijkse koffieochtend. Gelukkig wisten in maart al aardig wat mensen de weg naar 'De Brug' opnieuw te vinden, maar is genoeg ruimte voor meer mensen. Vervoer is ook geen probleem, wij halen u graag even op (Ellis Vervoorn, 277639). Vanaf 10 uur staat de koffie klaar, iedereen is van harte welkom.
Het koffieteam

'Looft Hem met (psalmen en) geestelijke liederen'

Zingen vormt in de protestantse gemeenschap een van de belangrijkste onderdelen van de liturgie. Niet alleen de traditionele psalmen, maar in veel gemeenten ook gezangen uit het oude of nieuwe Liedboek. Het oude of nieuwe Liedboek zijn er niet zomaar gekomen. Ze kennen opmerkelijke voorgangers waarop gemengd gereageerd werd in de afgelopen twee eeuwen.

Louter psalmen?

Het wordt wel de 'gezangenkwestie' genoemd, het beleid rond wat er gezongen mag worden in de eredienst. Al ten tijde van de Reformatie is het een groot thema: hoe uit je je geloof muzikaal? Waar Luther het zingen van allerlei soorten geestelijke liederen in de eigen taal stimuleert, is Calvijn strenger: het moeten louter psalmen zijn die door de gemeente worden gezongen. In de 16e eeuw al bepalen verschillende synodes in ons land dat alleen de Datheense berijming van de psalmen gezongen mag worden in de gereformeerde kerk, maar of daar écht naar geluisterd wordt? Veel gemeentes zingen verschillende hymnes en gezangen naast de psalmen.

Smijten met Evangelische Gezangen

Een paar liederen zijn wel toegestaan in de eredienst, bijvoorbeeld de Lofzang van Maria, die (met elf andere gezangen) wordt toegevoegd aan de Psalmberijming van 1773. Je ziet dat er in deze tijd daarnaast veel verschillende liedbundels en gezangboeken worden gemaakt, die vooral populair zijn buiten de staatskerk.

Het duurt niet lang voordat ook de synodes zwichten. Een commissie wordt samengesteld die in 1807 het eerste officiële gezangboek van de gereformeerden presenteert: Evangelische Ge-

zangen, met maar liefst 192 liederen. Het zijn veel liedteksten van 18e-eeuwse Nederlandse dichters uit de verlichting, op de melodie van de bekende psalmen.

Niet iedereen is even blij met de gezangenbundel, het is een van de aanleidingen voor de Afscheiding in 1834. Hendrik de Cock gaat vurig in tegen het voorschrift van de synode om tijdens de zondagse eredienst minstens één lied uit het gezangboek te zingen. Op een zondag in 1840 gooit dominee Ledeboer de bundel in zijn kerk in Benthuizen zelfs driftig van de kansel. Hij begraaft het gezangboek vervolgens in de pastorietuin.

Bundel na bundel

Samen zingen voor God verbindt in geloof, maar deed dat in het verleden duidelijk niet altijd. Rond 1869 verschijnt de Vervolgbundel op Evangelische Gezangen, met maar liefst 82 nieuwe liederen. Hierin moet een ander theologisch geluid naar voren komen dan in de al bestaande gezangen, meer orthodox en met aandacht voor het verleden. Er zijn zelfs een aantal oude gezangen van Luther toegevoegd.

In 1934 verschijnt wéér een heel nieuw liedboek, de Hervormde Bundel, die na jaren van (afgewezen) concepten de gehele breedte van de Nederlandse Hervormde Kerk moet vertegenwoordigen. Met 150 psalmen in de oude berijming, 12 gezangen en 306 liederen. Ongeveer 150 liederen zijn overgenomen uit de eerdere bundels, er is dus veel nieuws toegevoegd. Opvallend is de grote variëteit in soorten liederen, afkomstig uit andere landen, denominaties en een ver verleden. Er zijn zelfs een paar gezangen uit de vroege middeleeuwen toegevoegd.

Het rode zangboek

In 1952 roept de Hervormde Kerk een gezangcommissie in het leven, die de Hervormde Bundel moet herzien. De opdracht verandert al snel: er moet een compleet nieuw liedboek komen, dat uiteindelijk in 1973 wordt gepresenteerd.

In het maakproces haken verschillende kerken aan: remonstranten, doopsgezinden, luthers en de Gereformeerde Kerken in Nederland. De gezangbundel vormt uiteindelijk een boeiend product van de Samen op Weg-beweging destijds. Dichters die al werken aan een nieuwe psalmberijming, zoals Willem Barnard,

Jan Willem Schulte Nordholt, Ad den Besten en Jan Wit, wordt ook gevraagd de bestaande gezangen onder handen te nemen. Het resultaat ken je vast: het Liedboek voor de Kerken, een roodleren zangboek met psalmen in een nieuwe berijming en 491 liederen, dat tot op de dag van vandaag in veel kerken wordt gebruikt. Meer dan 2,5 miljoen exemplaren zijn er sinds de eerste uitgave verkocht. Tegenwoordig wordt het vaak gezien als een bundel met klassieke kerkliederen, vooral in één (strofische) stijl.

Pluriforme kerk

De vraag om een nieuw liedboek ontstaat gaandeweg. Sinds 1973 zijn er immers veel meer kerkstromingen bijgekomen met een eigen, niet traditioneel liedrepertoire.

In 2013 komt het Liedboek – Zingen en bidden in huis en kerk uit. Acht protestantse kerkgenootschappen zijn hierbij betrokken geweest, zo'n 75 vrijwilligers verdeeld over verschillende werkgroepen en commissies hebben er ruim vijf jaar aan gewerkt. De bundel is gemaakt om te gebruiken in de kerkdienst, maar juist ook erbuiten.

Er staan niet alleen liederen in, maar ook teksten, gebeden en gedichten die passen bij een bijzonder levensmoment, of die speciaal bedoeld zijn voor kinderen. De strenge scheiding tussen psalm en gezang is ook verdwenen, liederen die gebaseerd zijn op een psalm, staan als a- of b-versie onder hetzelfde nummertje vermeld. Er is rekening gehouden met de huidige pluriformiteit van de kerk én wat een lied met de gelovige zelf doet.

Onveranderlijke kern

Al die verschillende zangbundels, liedboeken en reacties erop maken één ding duidelijk: zingen is belangrijk voor een gelovige. Op welke manier? Dat verandert door de tijd heen. Maar waarom zingen zo belangrijk is? Die kern verandert niet:

Het is goed de Heer te loven,
uw naam te bezingen, Allerhoogste,
in de morgen te getuigen van uw liefde
en in de nacht van uw trouw.

- Psalm 92 vers 2 en 3

(overgenomen uit Petrus | Protestantse Kerk in Nederland)

Vanuit de Diaconie/ZWO

Met het thema 'Alles komt goed?!' staat de Veertigdagentijd in het teken van de toekomst, waarvan we geloven dat die goed is. Tegelijk is 'Alles komt goed?!' een oproep om nu op te staan en bij te dragen aan een wereld waarin het al beter zal worden. In navolging van Jezus kijken we om naar onze naaste en delen van wat we hebben gekregen.

Zo is de Veertigdagentijdcollecte van **3 april** bestemd voor **Moldavië** (in verband met de opvang van kinderen en ouderen). **10 april** staat gepland de Veertigdagentijdcollecte voor **JOP** (Jong Protestant) en de **PaasChallenge**. **14 april** zal het Heilig Avondmaal gevierd worden. De collecte van **Eerste Paasdag** is bestemd voor **Libanon**. In het bijzonder voor kansen voor jongeren in achterstandswijken. **24 april** is de collecte bestemd voor onze **eigen jeugd**.

Jenny Verhagen

Een 'nieuw' boek van Rob Favier

Rob Favier was de voorganger in de dienst van zondag 13 maart jl. en maakte 'reclame' voor zijn nieuwe boek. Onlangs kwam zijn derde boek 'Het leven is besmettelijk uit'. "Want mensen steken elkaar aan", vertelt Rob.

Anders dan de titel doet vermoeden heeft dit boek niet met het coronavirus te maken. Het idee ontstond echter wel tijdens de coronalockdown. "Mensen kwamen niet in elkaars buurt, maar besmetten elkaar wel in sociale zin. Zowel positief als negatief: naar elkaar kijken, van elkaar leren, op elkaar schelden, van elkaar houden. Met corona onder ons hoop ik dat we elkaar in positieve zin gaan besmetten."

Rob vertelt dat het boek een verzameling is van verschillende korte teksten. Zo staan er columns in, maar ook verschillende overdenkingen die hij voor Groot Nieuws Radio heeft geschreven. "Het varieert van kolder tot serieus. Je moet het niet in één keer lezen, maar elk stukje apart."

Bestel (voor € 17,99) 'Het leven is besmettelijk' via:

<https://grootnieuwsradio.kameel.nl/producten/boeken/kerk-en-samenleving/het-leven-is-besmettelijk:9789058041876>

27 APRIL 2022 KONINGS DAG

Onze hartelijke gelukwensen aan Koning Willem Alexander met zijn 55ste verjaardag. Wij wensen de koning, zowel voor zijn gezin, als voor ons vaderland, nog vele gezonde, gelukkige jaren toe. Moge Gods nabijheid hem de kracht geven die nodig is om zijn taak als koning te kunnen vervullen.